

Från avfallshantering till avfallsförebyggande

Ett forskningsprojekt finansierat av FORMAS

Övre raden

Hervé Corvellec, Lund

Richard Ek, Lund

Nils Johansson, KTH

Nedre raden

Anette Svingstedt, Lund

Patrik Zapata, GU

María José Zapata Campos, GU

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

María José Zapata Campos

Handelshögskolan
Göteborgs universitet

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Patrik Zapata

Förvaltningshögskolan
Göteborgs universitet

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Städer, institutionella entreprenörer och nya hållbarhetspolicies

Avfallsförebyggande i Göteborg

Patrik Zapata
Förvaltningshögskolan

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Syfte

Att diskutera och illustrera kommuners roll i skapandet av social- och miljömässiga förändringar och i framväxten av nya policies

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Kommunen: fyra avfallsförebyggande projekt

FÖREBYGGA AVFALL I GÖTEBORGS STAD

Ett utvecklingsprojekt för att öka resurshushållningen

Resurshushållningen ska öka. Det är ett av Göteborgs Stads prioriterade mål. För att nå målet genomför förvaltningen kretslopp och vatten ett utvecklingsprojekt. Projektet ska ta fram metoder, rutiner och goda exempel på att förebygga avfall, bland annat konceptet "Det avfallssnåla kontoret". Projektet sker i samverkan med verksamheter i staden.

Göteborgs Stads prioriterade mål Resurshushållningen ska öka innebär att staden ska gå uppåt i avfallstrappan, även kallad avfallshierarkin. Enligt denna ska avfall i första hand förebyggas. Men arbetet med att förebygga avfall är ännu i sin linda. Både verksamheter och privatpersoner behöver kunskap och metoder. Göteborgs Stad har över 50 förvaltningar och bolag. De har stora möjligheter att förebygga avfall och bli förebilder för göteborgarna. Stadens nästan 49 000 anställda möter dagligen ett stort antal elever vid förskolor och skolor, boende på äldreboenden, brukare i hemtjänsten, privata och kommersiella hyresgäster, besökare på evenemang, klienter och kunder. Det sker en del arbete med att förebygga avfall i Göteborgs Stad. Men för att arbetet ska bli mer systematiskt och långsiktigt, och få bredare spridning behöver rutiner, metoder och goda exempel utvecklas och resultaten behöver dokumenteras. Därför startades projektet Förebygga avfall i Göteborgs Stad.

Utvärdering och analys av projekt Leva Livet

Författare: Jörgen Larsson och Sebastian Svensberg

AV-CENTRAL

AV-CENTRAL

AV-PLATS

CHALMERS

STADSMISSIONEN

RETURHUSET

SORTERINGSSTATION

GreenhackGBG

https://www.facebook.com/greenhackgbg

GreenhackGBG

GreenhackGBG
March 20 at 9:00am · Edited ·

Tredje veckans blogginnlägg om kläder!

Adas tredje vecka och hon undrar – sitter lyckan i kläderna? - GreenhackGBG

Tre veckor har gått. Mitt avfallsfria liv gick ganska bra fram till den tredje veckans början. Frånsett några kuvert, tidningar i brevlådan, en trasig lampa och de små...

GREENHACKGBG SE

Unlike · Comment · Share · 10

GreenhackGBG shared P4 Sveriges Radio Göteborg's video.
March 20 at 6:38am ·

Kläder är temat för Avfallsfria Ada den här veckan. Hon testar Klädoteket, diskuterar kedjornas klädsamlingar och träffar Beda - som visar hur man stoppar sina strumpor. Som vanligt i Morgon i P4 strax efter klockan 8 och på vår blogg, <http://greenhackgbg.se/blogg/>, hela dagen. Vad tycker du, är de stora kedjornas klädsamling greenwash eller miljösmart?

#greenhackgbg #avfallsfriaada #bedastopparstrumpor

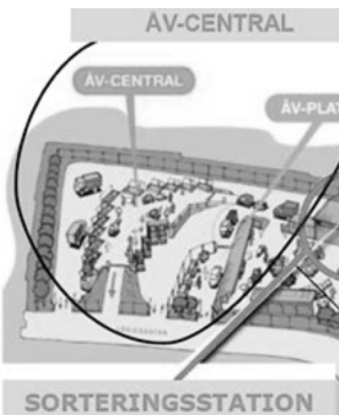
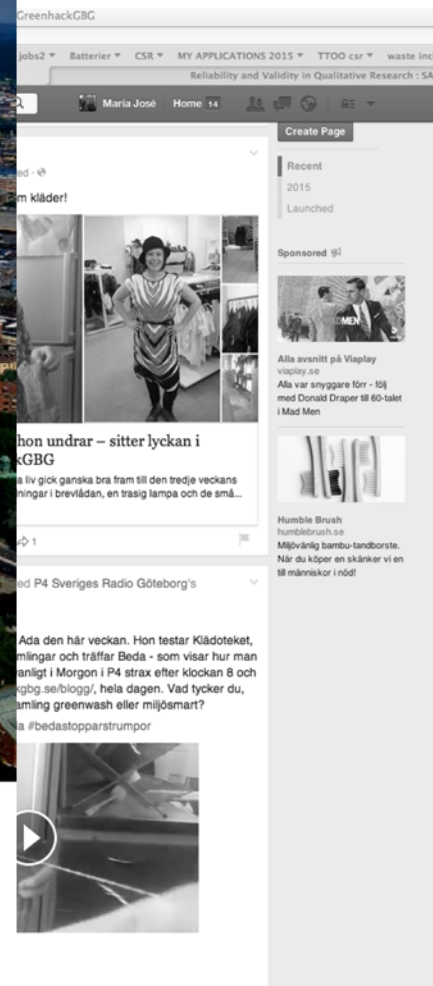
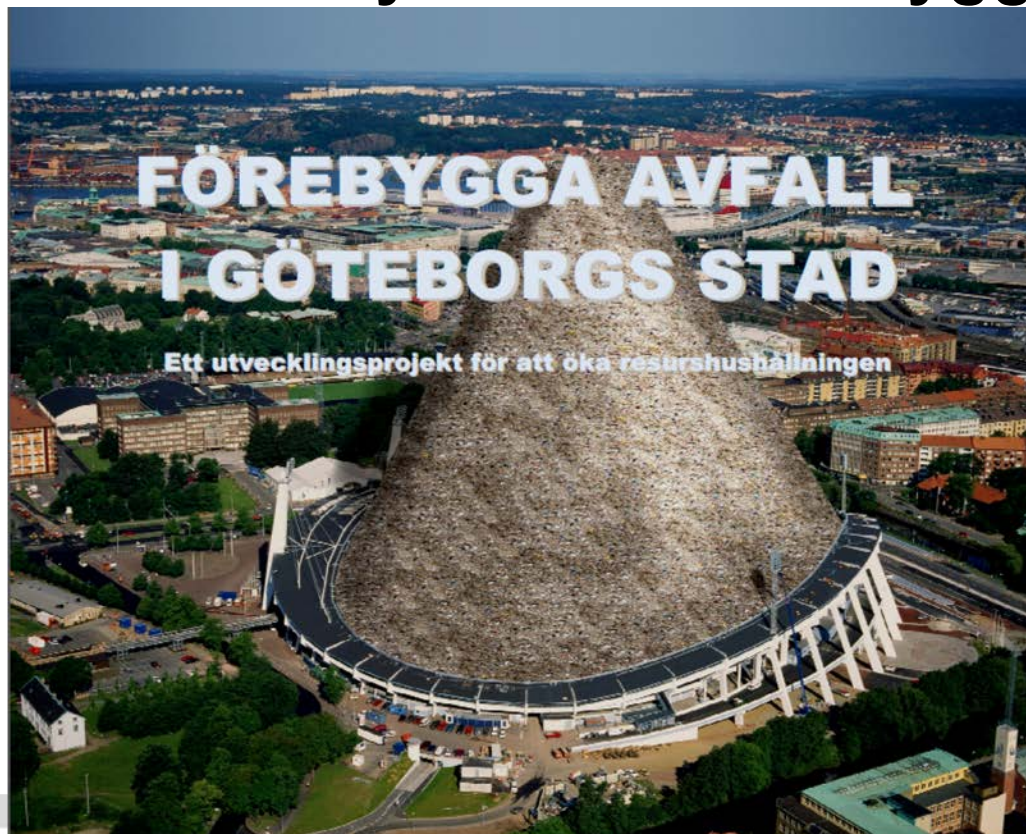
1,199 Views

P4 Sveriges Radio Göteborg

Kommunen: fyra avfallsförebyggande projekt

Resurshushållningen ska öka. Det är ett av Göteborgs Stads prioriterade mål. För att nå målet genomför förvaltningen kretslopp och vatten ett utvecklingsprojekt. Projektet ska ta fram metoder, rutiner och goda exempel på att förebygga avfall, bland annat konceptet "Det avfallssnåla kontoret". Projektet sker i samverkan med verksamheter i staden.

Göteborgs Stads prioriterade mål *Resurshushållningen ska öka* innebär att staden ska gå uppåt i avfallstrappan, även kallad avfallshierarkin. Enligt denna ska avfall i första hand förebyggas. Men arbetet med att förebygga avfall är ännu i sin linda. Både verksamheter och privatpersoner behöver kunskap och metoder.

Göteborgs Stad har över 50 förvaltningar och bolag. De har stora möjligheter att förebygga avfall och bli förebilder för göteborgarna. Stadens nästan 49 000 anställda möter dagligen ett stort antal elever vid förskolor och skolor, boende på äldreboenden, brukare i hemtjänsten, privata och kommersiella hyresgäster, besökare på evenemang, klienter och kunder.

Det sker en del arbete med att förebygga avfall i Göteborgs Stad. Men för att arbetet ska bli mer systematiskt och långsiktigt, och få bredare spridning behöver rutiner, metoder och goda exempel utvecklas och resultaten behöver dokumenteras. Därför startades projektet

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Leva
Livet

Kommunen: fyra avfallsförebyggande projekt

FÖREBYGGA AVFALL I GÖTEBORGS

Ett utvecklingsprojekt för att öka resurshållningen

Resurshållningen ska öka. Det är ett av Göteborgs mål. För att nå målet genomför förvaltningen kretsloppsutvecklingsprojekt. Projektet ska ta fram metoder, riktlinjer och exempel på att förebygga avfall, bland annat konceptet "kontoret". Projektet sker i samverkan med verksamheter i staden.

Göteborgs Stads prioriterade mål Resurshållningen ska öka inryms i avfallstrappan, även kallad fallshierarkin. Enligt denna ska avfall sorteras och hanteras på bästa sätt. Men arbetet med att förebygga avfall är ännu i sin linda. Både för företag och för privatpersoner behöver kunskap och metoder. Göteborgs Stad har över 50 förvaltningar och bolag. De har stora utmaningar och blir förebilder för göteborgarna. Stadens nästan 49 000 elever vid förskolor och skolor, boende på äldreboenden, privata och kommersiella hyresgäster, besökare på evenemang, klubbmedlemmar och turister. Det sker en del arbete med att förebygga avfall i Göteborgs Stad, mer systematiskt och långsiktigt, och få bredare spridning behövs exempel utvecklas och resultaten behöver dokumenteras. Därför startar Göteborgs Stad ett utvecklingsprojekt för att förebygga avfall i Göteborgs Stad.

Utvärdering och analys av projekt Leva Livet

Författare: Jörgen Larsson och Sebastian Svenberg

Kommunen: fyra avfallsförebyggande projekt

Kretsloppsparken Alelyckan

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Kommunen: fyra avfallsförebyggande projekt

Resurshushållningen ska öka. Det i mål. För att nå målet genomför för utvecklingsprojekt. Projektet ska ta exempel på att förebygga avfall, bli kontoret". Projektet sker i samverk

Göteborgs Stads prioriterade mål Resurshus i avfallstrappan, även kallad avfallshierarki. Men arbetet med att förebygga avfall är ännu viktigare. För att förebygga avfall behöver vi kunskap och metoder. Göteborgs Stad har över 50 förvaltningar och avfall och bli förebilder för göteborgarna. Stort antal elever vid förskolor och skolor, privata och kommersiella hyresgäster, besök. Det sker en del arbete med att förebygga avfall systematiskt och långsiktigt, och få bra exempel utvecklas och resultaten behöver de Förebygga avfall i Göteborgs Stad.

GreenhackGBG

https://www.facebook.com/greenhackgbg

methods SVT Play - S...s Television HBO Nordic Bolibompa | Barnkanalen Netflix - Tit...filmer online jobs2 Batterier CSR MY APPLICATIONS 2015 TTOO csr waste inc Reliability and Validity in Qualitative Research : SAC

GreenhackGBG

GreenhackGBG

March 20 at 9:00am · Edited ·

Tredje veckans blogginlägg om kläder!

Adas tredje vecka och hon undrar – sitter lyckan i kläderna? - GreenhackGBG

Tre veckor har gått. Mitt avfallsfria liv gick ganska bra fram till den tredje veckans början. Frånsett några kuvert, tidningar i brevlådan, en trasig lampa och de små...

GreenhackGBG SE

Unlike · Comment · Share · 10 ↻ 1

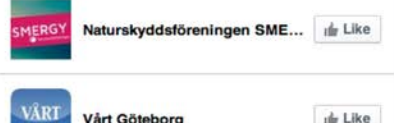
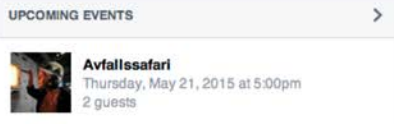
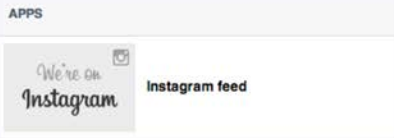
GreenhackGBG shared P4 Sveriges Radio Göteborg's video.

March 20 at 6:38am ·

Kläder är temat för Avfallsfria Ada den här veckan. Hon testar Klädoteket, diskuterar kedjornas klädinsamlingar och träffar Beda - som visar hur man stoppar sina strumpor. Som vanligt i Morgon i P4 strax efter klockan 8 och på vår blogg, <http://greenhackgbg.se/blogg/>, hela dagen. Vad tycker du, är de stora kedjornas klädinsamling greenwash eller miljösmart?

#greenhackgbg #avfallsfriaada #bedastopparstrumpor

English (US) · Privacy · Terms · Cookies · More · Facebook © 2015

Create Page

Recent

2015

Launched

Sponsored

Alla avsnitt på Viaplay
viaplay.se

Alla var snyggare förr - följ med Donald Draper till 60-talet i Mad Men

Humble Brush
humblebrush.se

Miljövänlig bambu-tandborste. När du köper en skänker vi en till människor i nöd!

Byggtorget
Låna, byt & bygg!

 Miniättervinningscentral

Byt

Bygg

Love

Hur utför städer sin nya avfallsförebyggande roll?

Städer kan skapa, delta i eller leda förändring och institutionellt entreprenörskap genom att:

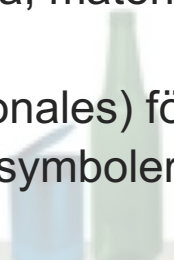
- Rekombinera **resurser**
(humana, finansiella, materiella, spatiala)
- Konstruera **grund** (rationales) för institutionell förändring
(diskurs, om-rama symboler, utmana tabun)
- Artikulera **relationer**
(intern och extern samverkan, nya institutionella arrangemang, nya roller och förväntningar)

Deponera

Återvinna

Material-

Återanvända

Förebygga

Resurser

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

- En gynnsam politisk och institutionell miljö
- Handlingsutrymme och lösa mål för tjänstemän
- Tillgång till resurser (ex stadens miljömål kopplas till budget)
- Koppla på den förändrade samhällseliga diskursen (ex klimatfrågan, cirkulär ekonomi)
  - Experimentprojekt och visst finansiellt stöd
  - Omformulera kärnverksamhet med avfallsförebyggande i dem, med resurser

Grund – Rationales

- Rekombinera existerande praktik, policies, aktiviteter och kunskap så att avfallsförebyggande hamnar i fronten
- Rama om mening, känslor och tabun
- Omdefiniera det ”offentliga” och det “privata” (Bozeman 1987): utöka offentlig sektors roll
  - Bryta tabun om att avfall är gömt och osynligt gör det privata till en offentlig sak, och därmed en uppgift för offentlig sektor
  - Skapa alternativa röster för att expandera offentlig förvaltnings roll
  - Entreprenörskap i det offentliga

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

greenhackbg

Följer

84 gilla-markeringar

12 v

greenhackbg En glädjande nyhet: Vi slänger inte längre lika mycket mat! En undersökning som Naturvårdsverket nyligen genomfört visar att hushållen minskat sitt matsvinn med 10 procent. Men vi kan göra mer. Ett kyligt tips från Ada är att försöka hålla ordning i kylskåpet och använda dig av genomskinliga burkar och lådor för matförvaring. Då ser du vad du har i kylskåpet och risken blir mindre att något glöms bort och blir dåligt. #avfallsfriaada #greenhackbg #matsvinn

karin.berg Och så ser resterna mycket godare ut i glaslådor 🍷

ettgiftfritt Håller med 😊👍
@karin.berg

📖 Lägg till kommentar...

Grund – Rationales

- Rekombinera existerande praktik, policies, aktiviteter och kunskap så att avfallsförebyggande hamnar i fronten
- Rama om mening, känslor och tabun
- Omdefiniera det ”offentliga” och det “privata” (Bozeman 1987): utöka offentlig sektors roll
  - Bryta tabun om att avfall är gömt och osynligt gör det privata till en offentlig sak, och därmed en uppgift för offentlig sektor
  - Skapa alternativa röster för att expandera offentlig förvaltnings roll
  - Entreprenörskap i det offentliga

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Telenor SE 4G 10:50 79 %

GreenhackGBG

#GREEN
HACKGBG

GreenhackGBG

24 februari · 🌐

Varje år samlar varje göteborgare på sig 400 kilo sopor. På ett år fyller vi Ullevi. Men nu är det slut. I alla fall för Ulrika Naezer, kommunikatör på kretslopp och vatten. Under pseudonymen Avfallsfria Ada antar hon i mars utmaningen att leva just avfallsfritt. Följ henne här och p... Läs vidare

GreenhackGBG:s avfallsutmaning goes extreme – Avfallsfria Ada ska leva en...
greenhackgbg.se

37 gilla-markeringar 3 kommentarer

#GREEN
HACKGBG

greenhackgbg

Följer

För 2 månader sedan

Många stora klädkedjor samlar in textilier i butikerna. De gör samma sak som välgörenhetsorganisationer gjort länge, samlar in för återanvändning och återvinning. Kunden som bidrar får en rabattkupong - för att köpa ett NYTT plagg. Miljösmart eller Greenwash? Adas team gräver i frågan. Vad tycker du?
[#greenhackgbg](#) [#avfallsfriaada](#) [#kläder](#) [#återvinning](#) [#plastbanta](#)

♥ [mjzapatacampos](#), [herr_lowendahl](#), [ericaafswerige](#) and 12 others like this.

elin_lui

Inte så concious.

allaheterglenn

Känns som greenwash! Ökar konsumtionen istället. Sen känner jag att det är bättre om en välgörenhetsorganisation som driver second hand får en vinst så att det kan gå till något bra istället för ner i fickan på aktieägarna i H&M mfl.

chjoho

Bra @allaheterglenn !!

calmemo

Visst är det lite gröntvåtsvarning, men jag tycker ändå att det är bra. Det svinläaör problemet och kan noa få

Grund – Rationales

- Rekombinera existerande praktik, policies, aktiviteter och kunskap så att avfallsförebyggande hamnar i fronten
- Om-rama mening, känslor och tabun
- Omdefiniera det ”offentliga” och det “privata” (Bozeman 1987): utöka offentlig sektors roll
  - Bryta tabun om att avfall är gömt och osynligt gör det privata till en offentlig sak, och därmed en uppgift för offentlig sektor
  - Skapa alternativa röster för att expandera offentlig förvaltnings roll
  - Entreprenörskap i det offentliga

Relations

- Anslut till opponenter snarare än att konfrontera dem
- Koppla på/förankra i existerande strukturer för legitimitet
- Kringgå hierarkisk separation genom:
  - Tvärsektoriell kommunikation och samverkan
  - Nya roller och förväntningar

”Det är bättre att tänja ... gränserna [för avfallsförvaltningens roller] tills vi vet [vilka de nya rollerna blir] för det är först då vi vet. Så är det redan i praktiken, vi gör saker. Om ingen annan sätter gränser för en är det lättare att vara visionär och tänja vad som är möjligt”
(tjm)

”Men, håller er förvaltning på med hållbar konsumtion?”
- Etablera nya relationer med invånare
  - Tala i stadens namn
  - Samverkansarrangemang med civilsamhället, nya arenor, ”vi stödjer varandra”
- Bortom staden:
  - Horisontella nätverk: pre-institutionella faser ger utrymme att skapa normer, att bli en institutionell entreprenör

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Städer, institutionella entreprenörer och nya hållbarhetspolicies

Avfallsförebyggande i Göteborg

Patrik Zapata
Förvaltningshögskolan

Karin Nielsen

Kretslopp och vatten
Göteborgs stad

Göteborgs
Stad

Förebygga avfall

från projekt till permanent
verksamhet i Göteborgs Stad

180515 Karin Nielsen, processledare

metallavfall

pappersavfall

matsvinn

plastavfall

A large industrial facility, likely a refinery or chemical plant, is shown in the background. The facility consists of numerous tall smokestacks, complex piping systems, and large storage tanks. One prominent smokestack on the left is actively emitting a thick plume of white smoke that rises into the sky. The sky is a deep blue with scattered white clouds. In the foreground, there is a lush green field of crops, possibly corn, which is slightly out of focus. The overall scene depicts a juxtaposition of industrial activity and natural environment.

**tillverkning
utvinning**

textilavfall

1/4

UNIVERSITY OF
GÖTEBORG

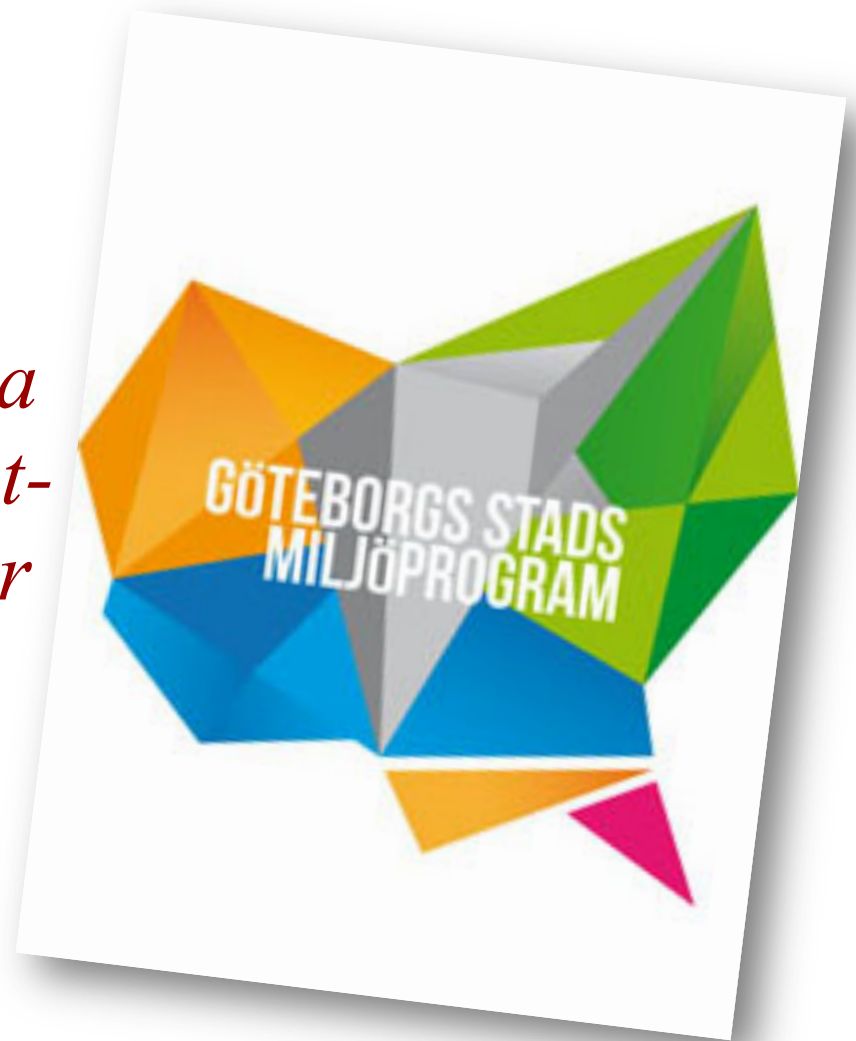
Minska avfallet 30 % till 2030

Göteborg har 12 miljömål

”Göteborgs Stad ska bli en föregångare i miljöfrågor och en av världens mest progressiva städer i att åtgärda klimat- och miljöproblem. Därför måste vi påbörja förändringsarbetet hos oss själva”

Staden har muskler

54 000 anställda

Möter alla göteborgare

Inköp 20 miljarder kr/år

25 % av hushållsavfallet

Äger 50 % av hyreslägenheterna

Största ägare av kommersiella lokaler

Bygger och river

Stadsplanering, tillsyn, myndighetsutövning

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

KoVs uppdrag

Göteborgs Stad
Kretslopp och vatten

Resurshushållningen

ska öka

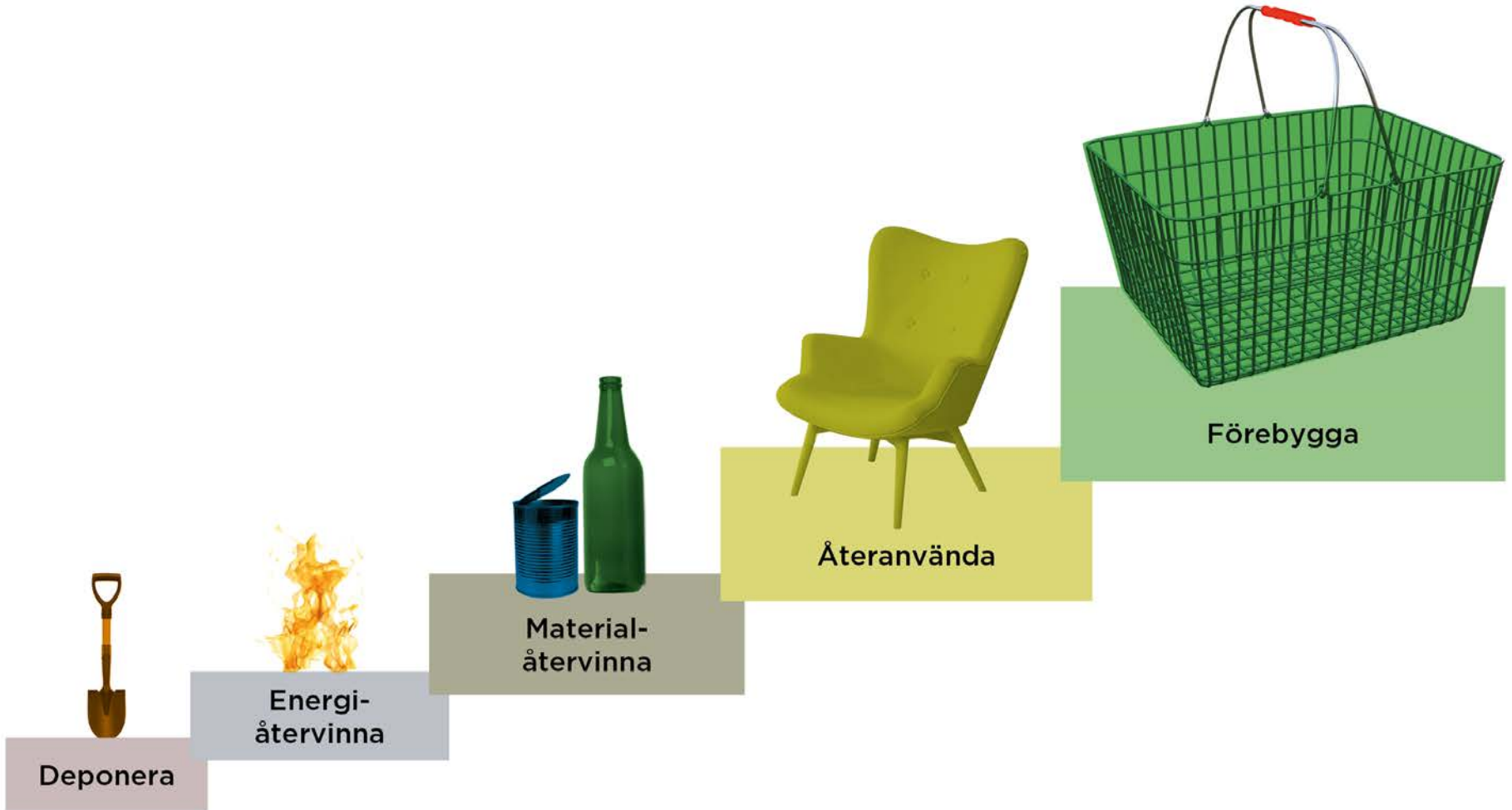
Kartläggning av avfallsströmmar i
Göteborgs Stad samt åtgärder

0,5 miljoner ton
Mest sortering

UNIVERSITY OF
GÄSTEHAGEN

Avfallstrappan

Användning

Produktion

Produktval

Förebygga
avfall

Förvaring

Inköp

Logistik

Men hur gör vi,

då?

Två pilotprojekt

1

Vilket avfall har vi?

2

Varför uppstår det?

3

Hur kan vi minska?

Sekelbo 40 åtgärder

matsvinn

engångsmaterial

inkontinensskydd

Sekelbo gjorde det!

- 23 % matavfall
- 10 % restavfall

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

-10 ton CO_{2e}

- 800 ton CO_{2e}

+140 000 kr

+ 11 miljoner kr

- 350 ton avfall

- 4,5 ton avfall

+ 3000 kr

+250 000 kr

Sekelbo

**57
äldreboenden
Göteborgs
Stad**

**Bättre
miljö**

**Pengar
över**

**Tog inte
mer tid**

**Bättre
arbetsmiljö**

**Bättre för
brukare**

Mer plats

**Ordning
och reda**

**Nöjdare
medarbetare**

”Nu tycker jag allt har blivit mycket roligare. Man känner en större mening med arbetet när man samtidigt gör något för planeten”

Birgitta Glada
fd undersköterska
Seikelbo

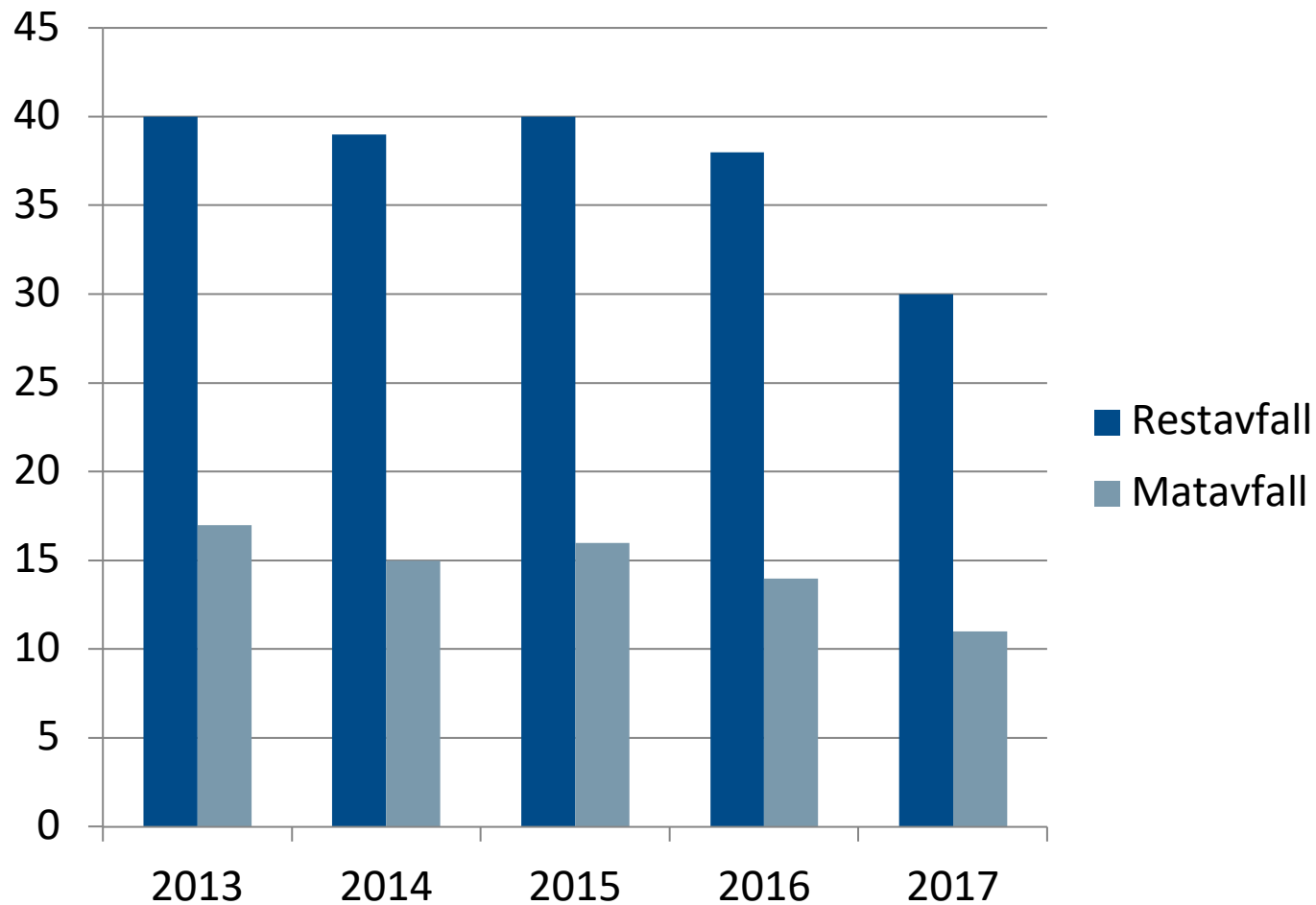
13 kg mindre/dag
4 500 kg/år

”Avfallet är inte lika tungt att bära nu och det har gjort att min arbetsmiljö blivit bättre”

Mats Hugosson
vaktmästare Sekelbo

Avfall per boende och månad

Förebygg avfall på kontor

Det avfallssnåla kontoret

pappersavfall

elavfall

matsvinn

inköp upphandling

Grön mjölk	52812
Röd mjölk	52812
Vispgräddade red label	541515
Vispgräddade arla	866574
Yoggi mini blåbär	487538
Vaniilfil	541433
Yoghurt vanilj/jordgubb	176347
Yoghurt blåb/ hjord	176289
Hushälsost	599274
Mure ost	054775
affgräddade	628933
	528158
	605865
	570713
	644518
	164012
	628305
	179337

engångsprodukter

förpackningsavfall

grovavfall

www.goteborg.se/forebyggavfall

Vägledning

Checklistor

Förebyggandecoaching

Lednings-
beslut

Sortering
införd

Mätning

Startmöte

Workshop

Stöd vid
införande

Uppföljnings-
möte

Mätning

Firarfika
Diplom!

Äldreboendena går före!

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Diplom

Diplom

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Göteborgsregionen

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

**Aktuella
kontor**

Familjebostäder

Stadsrevisionen

SDF Östra hk

Göteborgs Stad
Kretslopp och vatten

Intraservice

Stadsbyggnadskontoret

**Bostads
bolaget**

Avfallssnål förskola

Gropens Gård, Hammarkullen

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

- 15 % matavfall
- **35 åtgärder**
- 46 % restavfall

Gästhanddukar i textil

Servera lagom stora portioner

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

- 6 ton CO_{2e}

- 2 400 ton CO_{2e}

? kr

- 890 ton avfall

? kr

- 2,3 ton avfall

+ 7 500 kr

+2 900 000 kr

Gropens
gård

388
förskolor i
Göteborgs Stad

Avfallssnål skola

Sandeklevskolan, Bergsjön

Ett verktyg för dig som
jobbar i kommunala kök

GÖTEBORGSMODELLEN
FÖR
**Mindre
matsvinn**

www.goteborg.se

1

MÄTNING

När matsvinnet inte vägs blir det svårt att upptäcka.

2

MENYPLANERING

När menyn inte kan ändras med kort varsel...

3

PORTIONSBERÄKNING

När portionerna beräknas utan tillräcklig hänsyn till hur mycket... gå åt och behov.

4

NÄRVARO FRÅNVARO

När det lagas mycket mat... av bristande... för rapportering... närvaro och från...

7

TILLAGNING

När köken lagar och skickar med för mycket mat för säkerhets skull.

8

SERVERING

När serveringskärnen fylls med mer mat än vad som egentligen är beräknat.

9

RESTHANTERING

När det saknas rutiner och möjligheter att ta vara på mat som blir över.

- 30 %

Vissa kök över 70 %

Processledning

Inköp och upphandling

IT

Miljödiplomering

Miljötillsyn

”Den parameter som minskar miljöbelastningen från datorer allra mest är att produkterna används under lång tid”

Upphandlingsmyndigheten
PM 2015-11-16

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Erfarenheter i utvärdering

Motivera och engagera

Miljö
engagerar

Krydda med
bonuseffekter

Money
talks

Gör det
konkret

Använd det goda exemplets

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Den viktiga pers

Cheferna måste vara med

Använd personalens engagemang

Få med alla på tåget

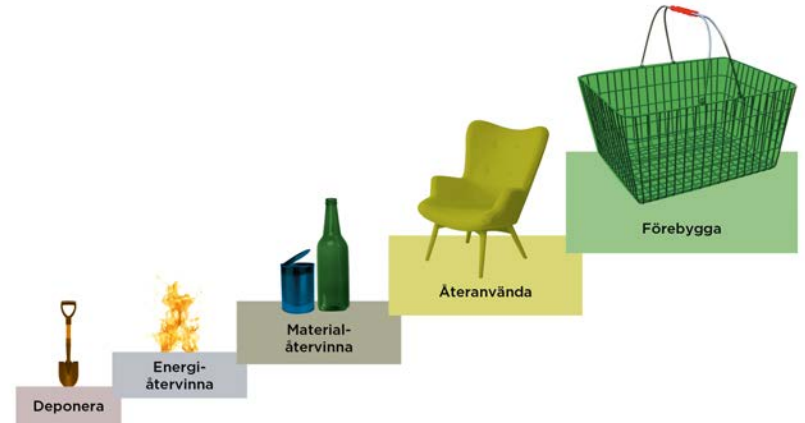
Erfarenheter & tips

Undvik sorteringsfällan

Gör rutiner

Mät och följ upp

Fira!

UNIVERSITY OF
JYVÄSKYLÄ

Börja med det enkla – eller börja någonstans

6 argument mot förändring

Det går inte

Vi får inte

Det är för dyrt

Vi har inte tid

Det är så lite

Det är någon annans ansvar

Bonus: Det gör vi redan

Från projekt till permanent verksamhet

1. Skapa ett pilotprojekt
2. Paketera goda exempel och resultat snyggt
3. Skala upp till några fler
4. Sälj in till cheferna för det hela

Göteborg inspirerar Sverige

Förebyggarcoachutbildning

Avfall Sverige Klimatklivet

Regional turné i Jönköping, Stockholm, Falun

Nationella konferenser och seminarier

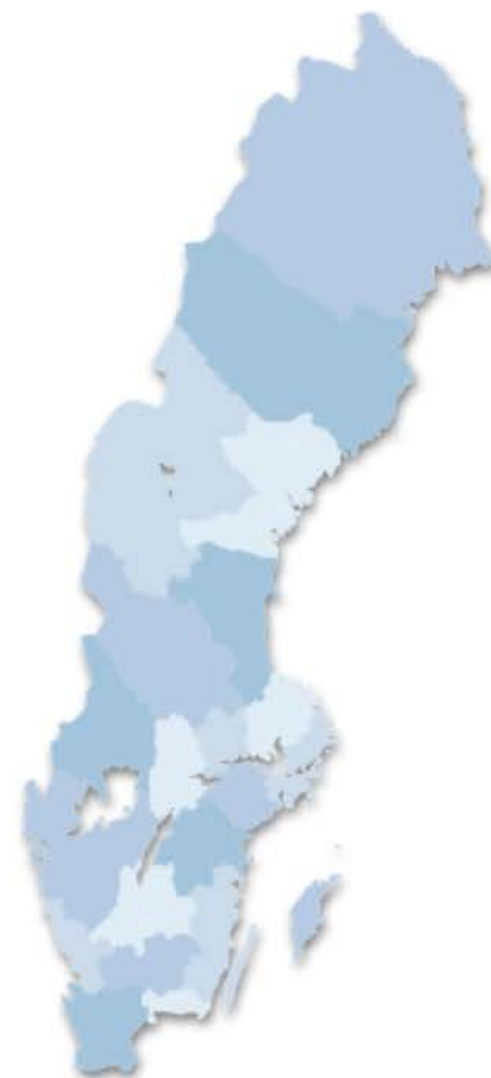
Naturvårdsverket webinarium

AVFALL SVERIGE

Länsstyrelserna

Årets klimatavtryck 2016

Årets förebyggare 2016

Avfallssnåla evenemang

go:REFILL

Köp mat i egen
flergångslåda, så
får du rabatt!

Tillsammans minskar
vi sopberget!

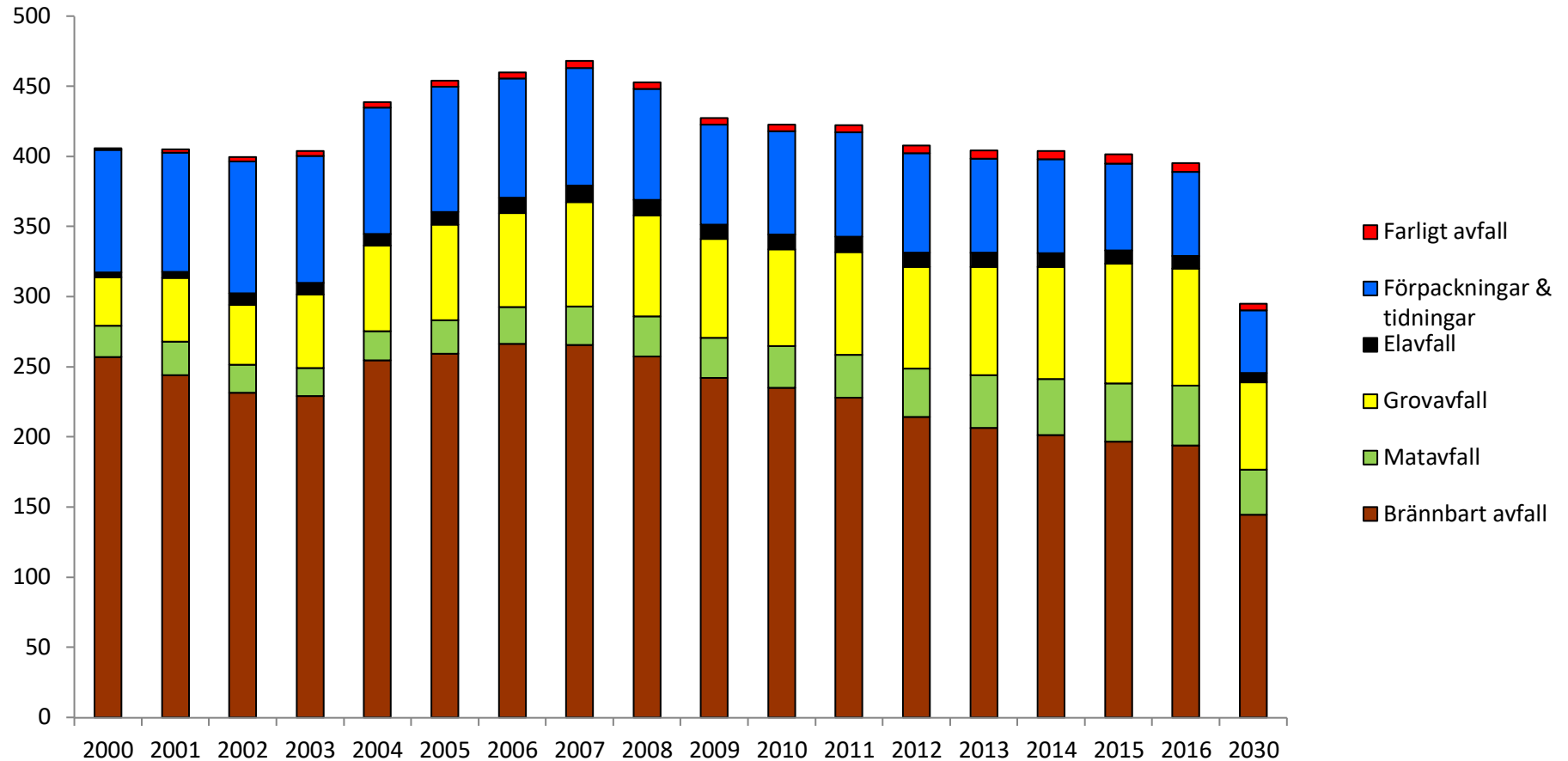
UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Minska användningen av engångs

Målet

100 kg

100 kg på 14 år

7 kg per år

395 kg till 295 kg

UNIVERSITY OF
GÖTEBORG

30-30-30

30 åtgärder

som minskar göteborgarens
hushållsavfall med 30 %

till 2030

BASIC

MELLAN

AVANCERAD

kg

CO₂

kr

Nya miljöprogrammet

10 Underlätta för ett Cirkulärt Göteborg

21 Inkludera ytor för avfall och cirkulära lösningar i den fysiska planeringen

74 Genomför kommunikationskampanj för minskat matsvinn, grovavfall, elavfall

75 Bygg en ny Kretsloppspark

76 Utveckla och starta upp minikretsloppsparkar och återbrukscentraler

77 Öka insamlingen av textilier

78 Öka återanvändningen på stadens ÅVC

79 Miljöstyrande avfallstaxa

83 Förebygg och sortera avfall vid evenemang

168 Ta fram avfallsplaner i alla förvaltningar och bolag

171 Minska elektronikavfallet i stadens verksamheter

173 Implementera samordnad utskriftshantering i staden

Erbjud en ny sorterande grovavfallsinsamling

Minska förpackningsavfallet

Utveckla en metod och verktyg för att säkerställa att ytor för avfall inkluderas i den fysiska planeringen

Minst ett cykelkök per stadsdel

Främja uppstarten av en eller flera återbyggdepåer i Göteborg

Utveckling av en digital delningsplattform

Cirkulärt i allmännyttan

Främja utvecklingen av fler centrala affärslägen för cirkulära lösningar

Kortslut stadens materialflöden

Utred materialeffektiviseringstjänster

Kartlägg Göteborgs materialflöden för att sluta kretsloppen

Återtillverkning och remake i stadens sociala verksamheter

Förebygg avfall vid miljötillsynen

Inför koncepten Avfallssnål skola och förskola

Samordnad klimatkompensation för klimatintensiva varor och tjänster

Utveckla och utöka Dela mera

Cirkulära Älvstaden

Inför konceptet Det avfallssnåla kontoret

Öka återbruk, renovering och redesign vid om- och nybyggnation

Göteborgs
Stad

Tack för mig!

www.goteborg.se/forebyggavfall

karin.nielsen@kov.goteborg.se

Avfallsverksamheten har muskler

A photograph of a very muscular man, likely a bodybuilder, wearing a red tank top and a red headband. He is holding a large, dark trophy or award with both hands, raised above his head. The background is a plain, light-colored wall.

Insamling – tjänsteutveckling

Avfallstaxan

Direkttilldelning

ÅVC, Kretsloppsparker

Stadsbyggnad

FOU

Nationellt arbete

Kommunikation

Tage

- 29 mkr

- ca 96 ton CO_{2e}

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Saker som du använder sällan behöver du inte äga. Låna istället!

Dela mera

Vad vill du låna?
Fyll i vår enkät med vad du tycker skulle vara intressant att låna ut eller låna in. Vi kommer att sammanställa alla förslag och erbjuda utlånet så länge vi kan.
Ett klick från på biblioteket och goteborg.se/delamera

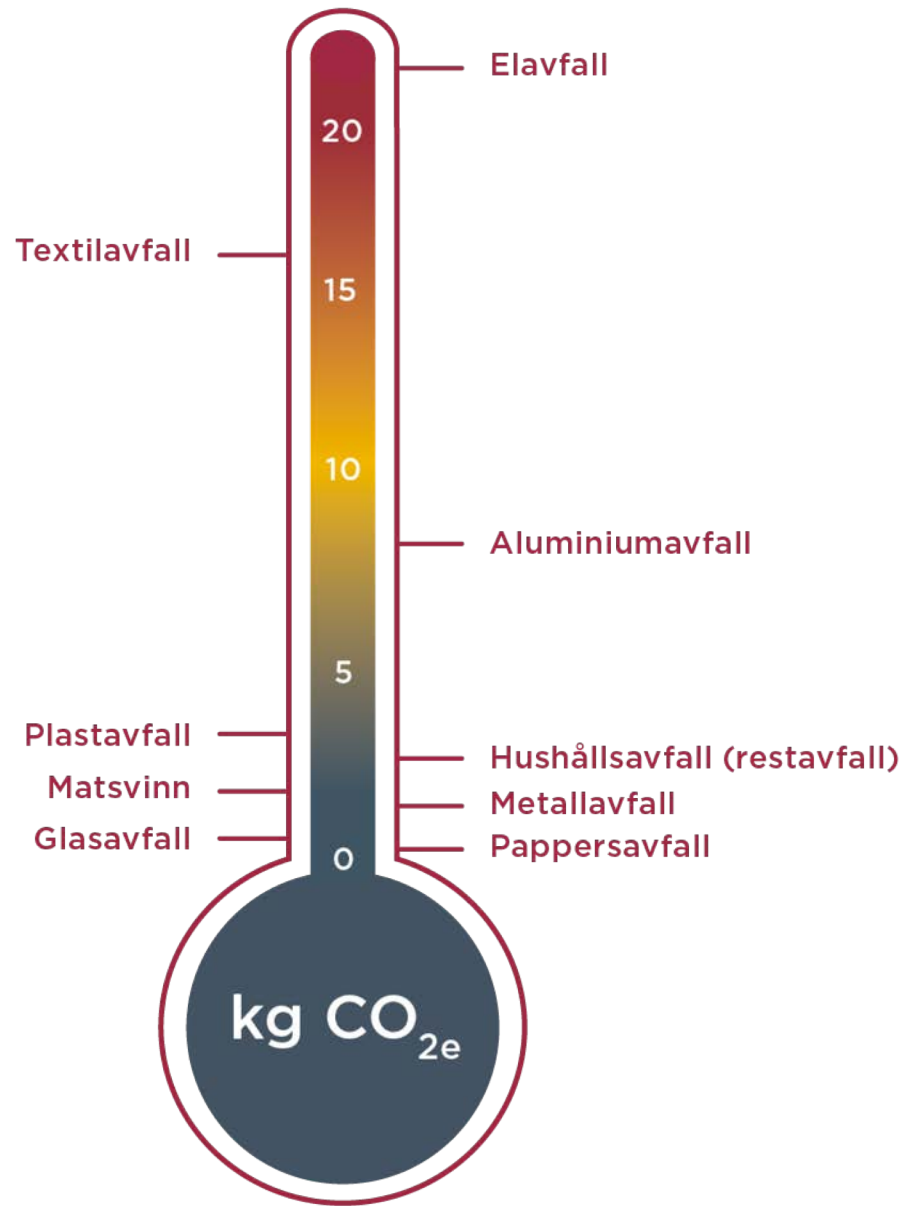
Skapad i Göteborg med hjälp av Göteborgs kommun. Bilderna är från Shutterstock och istället för att ge ut pengar till reklamörer som inte gör något för att hjälpa till i samhället.

Kretslopp och vatten

Hur du startar och driver ett
Bytesrum

Goda exempel och praktiska tips på hur du startar och driver ett bytesrum.

goteborg.se/kretsloppochvatten

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Från avfallshantering till avfallsförebyggand

Ett forskningsprojekt finansierat av FORMAS